

nim mukam na ta način, da jo je zedavil. Po storjenem zločinu se je šele menda zavedel svojega grozovitega dejanja. Da odvrne sum od sebe, je obesil truplo v čumnat, da bi izgledalo, da si je žena sama končala življenje. Po zločinu je pobegnil neznan kam ter ga še do danes niso izsledili. Domači domnevajo, da si je sam končal svoje žalostno življenje. Med tem, ko je oče izvršil svoje strašno delo in pobegnil, so tavalni nesrečni otroci okrog hiše ter slišali smrtne krike svoje matere. Zatekli so se k sosedom, ki so potem s silo udri v hišo ter našli v njej samo mrtvo žrtev. Obvestili so takoj orožnike, ki so ukrenili takoj preiskavo in zasledovanje zločinca.

Za ubogo dijaštvo radodarni Malonedelčani. Malonedelčani dajo Bogu, kar je božje. Posebno očito so to pokazali: Kranj iz Moravca, ki je postavil v zahvalo za srečno vrnitev iz svetovne morije na čast Brezmadežni lično kapelo; Vrhnjak iz Bodislavca, ki je dal prenoviti Senjarovo kapelico, in Ritonja iz Bodislavca, ki je postavil nov križ. Malonedelčani pa dajo tudi revnemu dijaku radi kak dar. Zato so se pri večerji po blagoslovitvi Kranjčeve kapele spomnili Dijaške večerje s 86 dn., pri Ritonju pa celo z izredno lepo svoto 310 din. Da bi še tudi drugje padla drobtina z bogato obložene mize za ubo ge Lazarje-dijake! Bog povrni darovalcem stotero!

Novice od Sv. Marjete niže Ptuja. Živimo še v starih težavah naprej. Zato pa so nam za razvedrilo uprizorili preteklo nedeljo v šoli naši Orli lepo, dobro uspelo igrano »Fernando, strah Asturije«. Glede prireditve se mora tokrat pohvalno omeniti našo domačo inteligenco, posebno učiteljstvo, da nam je šlo lepo na roko. — Delo pri Društvenem domu se je to jesen začelo zopet v skromnem obsegu vsled pomanjkanja gmotnih sredstev. Sedaj pa vse stoji. Pri tem imajo največjo škodo naša društva, ki še vedno nimajo nobenih prostorov v kljub temu, da so za zgradbo dosti žrtvovali. Pri stavenem odboru bi trebalo več agilnosti. Pa tudi dosti drugih mlačnežev ni brez krivde pri tem. Mnogi menda mislijo, da bi samo z dobrimi sveti, kar je seveda najbolj po ceni, pomagali. Toda, kdor noče drugače, naj še razne modre nasvete prihrani zase. Blizajoče volitve zopet obetajo malo življenja in zabave. Seveda na račun nasprotnih strank, ako bi se katera upala sklicati javen shod. Tedaj bi vsaj imeli priliko, dotičnim govornikom temeljito izprašati vest. Ob priliki zopet kaj vest.

Gostilničarji, posnemajte! Iz Draženc smo prejeli: Naša gostilničarja Anton in Kata Vindiš sta naročila za našo gostilno naše liste in sicer »Slovenskega Gospodarja« in »Stražo.« Obljubila sta tudi, da bosta ostala ta dva lista vedno pri hiši. Obema naročnikoma naših listov iskrena zahvala in drugi gostilničarji naj ju posnemajo!

Iz Soštanja. Pred približno tremi leti bi se imel pri župni cerkvi sv. Mihaela pri Soštanju vršiti sv. misijon. Da bi se pa isti prepeljal, je neki g. Miloš Tajnik, učitelj v Soštanju, obenem tudi občinski tajnik pri občini okoličnega Soštanj, brez vednosti župana napravil na okrajno glavarstvo ovadbo, da v tej župniji razsaja nalezljiva bolezen, da se naj sv. misijon prepove, kar je tudi dosegel. Seveda je v ta namen zlorabil občinski pečat in ponaredil ime župana. G. župan je bil radi tega zahrbtnega početja sicer zelo ogorčen, pa se je za svojo osebo zadovoljil s tem, da je tajnik dal pri cerkvi razglasi, da je on to ovadbo na svojo pest napravil. S tem potrdilom pa faranom kakor tudi postavi nikakor ni zadoščeno. Sicer se je tedaj govorilo, da pride ta zlobni čin od strani okrajnega glavarstva v preiskavo, na katere izid pa še danes čakamo. Da se pa ne boče mislilo, da je zloraba občinskega pečata in potvorba podpisa nekaznjiva, se merodajna oblast prosi, da se ta zadeva končno reši.

Poslano. V listih »Nova doba« št. 30, »Domovina« št. 29 in »Tabor« št. 159 je dobroznani tukajšnji »samostojno-napredni« dopisnik očital nekemu tukajšnjemu pristašu SLS, da ne zna četrte božje zapovedi: Spoštuj očeta in mater, ter napovedal radi tega tudi sodnijsko postopanje proti njemu. Ker je javnost kljub lažnjivemu zavijanju smatrala mene kot prizadetega in je v kratkem nato sledila tudi sodnijska tožba od strani prevzihtarjev A. in H. Zvonar — ki z menoj sploh nista v sorodu — vložena po zastopniku L. Kostanjšku, trgovcu v Mozirju, v kateri je bil udeležen kot »sotrudnik« tudi tukajšnji trški župan, ki se vključ ponovnemu ožigovanju in opominom ne more zdržati vmešavanja v moje zasebne zadeve, in na njegov ukaz vpleten v tožbo tudi občinski redar, sem iz navedenih razlogov opravičeno mnenja, da je kritični napad meril name. V telu razprave je prišla resnicoljubnost tožiteljev v jeko slabo luč in je poslabljeno, da se bodeta za to čednost opravičevala pred sodiščem. Pozivam torej novodobno domovinsko utaborjenega dopisnika, da svoj trikratni podpis tudi trikratno prekliče, ali pa brezdvomno dokaže, da dotični napad ni meril name, ako pa tega ne stori, ostane podli lažnjivec in obrekljivec. Mozirje, dne 20. XI. 1924. — Fran Es.

Iz Majšperga. Posestniški sin Stefan Kolar v Stanečki vasi se je dne 17. t. m. poročil s posestniško hčerko Než. Mesarič iz Lesja pri Majšpergu. Oba sta iz hiš uglednih staršev in sorodnikov ter zvesta pristaša SLS. Bilo srečno!

Padlim vojakom v spomin. V Kostrivnici so obhajali zadnjo nedeljo, dne 23. t. m., ganljivo slovesnost: odkritje spominske plošče v svetovni vojni padlim vojakom. Ta plošča, ki je bila odkrita med solzami cele župnije, bo še poznim rodovom v spomin, koliko smrtnih žrtev je zahtevala svetovna vojna v kostrivniški župniji.

Državna krajevna zaščita dece in mladine v Celju odlično pridno, zdravo, 14 let staro deklico-siroto usmiljenim srcem za svojo. Ker je deklica obiskovala tukajšnje mestno šolo, bi bila zelo pripravna za trgovino. Tudi v brezplačno, seveda popolno oskrbo se da v uk v trgovino, k šivilji ali v kuhinjo. Eventualne ponudbe naj se blagovo-

lijo poslati na državno krajevno zaščito dece in mladine v Celju.

Iz laškega okraja. Kakor že znano, je letos začelo v Laškem poslovati novo okrajno glavarstvo. Nekaj časa se je ugibalo, da bi bil sedež okrajnega glavarstva, ali kakor se glasi bolj nobel: »srežkega poglavarstva«, v Trbovljah. Naša stranka se na jezo gg. maloštevilnim demokratom v spor ni mešala, ampak prepustila celoz stvar režimovcem, naj se sami o tem preklajo. To je gotovo, da mi iz bližnje okolice Laškega ne moremo biti za Trbovlje kot sedež okrajnega glavarstva. Sicer pa še glavarstvo v Laškem ne posluje v polnem obsegu in je šolski referat še vedno v Celju; kar pa nas kmete najbolj zanima, je to, da je okrajni živinozdravnik za laški okraj, čujte in strmite: v Sevnici. To je dokaz, da centralisti, ki za to odgovarjajo, ne poznajo in nočejo poznati potreb nas kmetov. Letošnje leto je mnogokje razsajala pri svinjah rudečica, toda v Laškem ni živinozdravnika, v Sevnici je predaleč, a celjski ni za naš okraj nastavljen in se torej cepljenje ni moglo po večini krajev izvršiti. Edino v občini Marijagradec se je na požrtovalno delo tajnika Podreberška in živinozdravnika Hrabaleka izvršilo cepljenje malone v celi občini. Za časa Davidovič-Korošičeve vlade smo čitali v časnikih, da je že imenovan živinozdravnik za Laško, želimo še samo, naj se to kmalu izvrši. Nekatere občine so že storile svojo dolžnost in napravile tozadevne vloge, naj se zgamejo še druge!

Kaznjenci bi bili skoro pobegnili. Zadnjo nedeljo popoldne je poizkusilo 9 kaznjencev, da pobegne iz zagrebških zaporov in se nasrka zraka prostosti. Kaznjenci so bili že predrl zid, ki loči dvorišče sodišča od okrajnega sodišča. Ko se je zvečerilo in stemnilo, so ušli skozi luknjo v zidu in vdrli v prostore kleti pri okrajnem sodišču. V kleti so skušali izdreti železno omrežje iz okenj in na ta način bi bili lahko utekli skozi okno na ulico. V zadnjem trenutku, kog polnoči, ko so bili begunci pri zadnjem delu, so nameravani pobeg zapazili in poklicali stražo. Policija je obkrožila zaporne prostore od zunaj, od znotraj pa so se lotili lova za pobeglimi kaznjenci jetniški stražniki. Sedem kaznjencev so kmalu izsledili in prijeli, dva pa ne takoj. Med tema dvema je bil zloglasni ropar Jagatič. Šele krog sedme ure v pondeljek zjutraj se je policiji posrečilo, da je našla ta najbolj opasna begunca, ki sta bila tudi voditelja pobege, na podstrešju in ju spravila na varno. Radi nameravanega in skoraj posrečenega pobege kar 9 kaznjencev se vrši obširna preiskava. Kaznjenci so pripravljali pobeg več nego 10 ur in sumijo, da so znali za te nakane nekateri pazniki, ki so jim šli pri pripravah za pobeg na roko.

Javna zahvala iz St. Ilja pod Turjakom. Letošnje poletje je strela udarila v našo podružnico v Dolžih ter precej občutno poškodovala streho zvonika in zidovje na koru. Cerkev je zavarovana pri Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani, sicer komaj za 6000 kron, a je dobila vseeno od nje izplačano lepo svoto 3000 kron, za kar se ji cerkveno predstojništvo tem potom najtopleje zahvaljuje in jo vsakomur priporoča!

Gospodarstvo.

O APNENJU.

Poleg dušika, kalija in fosforove kisline zasluži apnik kot sestavina gornje rodovitne zemeljske plasti največjo pozornost.

Važnost apnika ne obstoja samo v tem, da služi rastlinam v hrano, marveč tudi v tem, da s svojim delovanjem ostale hranilne snovi v zemlji pretvarja v tisto obliko, v kateri jih rastline morejo sprejemati.

V svrhu boljšega razumevanja podjemo kratko sliko o življenju v zemlji. Marsikdo mogoče misli, da se nahaja življenje samo na zemlji in nad zemljo. Toda dokazano je, da ravno v zemlji naletimo na pravcati vrvež različnih živih bitij — rastlinskih in živalskih — tekoimenovanih zemeljskih bitij (Geobionten), ki jih izražamo pod skupnim imenom »edaphon.« Edaphon obsega potemtakem vsa živa bitja, ki se nahajajo v oni plasti zemlje, ki je podvržena preperevanju. Vsa živa bitja v zemlji se nahajajo v tesni medsebojni zvezi, tvorijo torej nekako življenjsko verigo ter so razdeljena v 13 skupin. K prvi skupini prištevamo razne bakterije, katere razkrajajo gnojilne snovi ter jih pripravljajo rastlinam v prehranjevanje.

Obstoj bakterij v zemlji je odvisen v veliki meri od apna, kajti one brez apna ne morejo živeti in tudi ne delovati.

Apno zemlja zahlja in s tem obenem ugodno deluje na promicanje deževnice. Čista ilovnata zemlja prepušča vodo mnogo počasneje, nego zemlja, ki vsebuje nekaj apna. Teško ilovico močni nalivi zbijajo tako, da napravi na površini neprepustljivo skorjo, kar silno otežkoča obdelovanje. Ako dodamo takšni zemlji nekoliko apna, se ista zrahlja ter obenem tudi ogreje.

Umetna gnojila v zemlji ne učinkujejo, ako jim primanjkuje apna. Zveplenokisli amonjak (amonsulfat) more popolno učinkovati le v zemlji, ki vsebuje zadosti apna. Takšna zemlja amonjak nitrificira, to se pravi, s pomočjo nitrobakterij prevaja v solitno kislino, ki je lahko raztopna in služi rastlinam neposredno v prehrano. Solitno kislino apno nevtralizira. Pri uporabi zveplenokislega amonjaka na težkih tleh je torej treba dodati na 1 ha še kakih 400 kg apna.

Na 100 kg kalijeve soli dodamo zemlji obenem tudi 100 kg apna. S tem dodatkom apna na težki zemlji delo rastlinam ne samo potrebno hrano, temveč omogočimo tudi boljše in hitreje izkoriščanje kalija.

V vodi raztopna fosforova kislina iz superfosfata izgubi v zemlji svojo raztopnost ter se spaja z apnom, ali

pa tudi z železnim oksidom, magnezijem itd. Če bi tega ne bilo, ostala bi fosforova kislina v vodi raztopna ter bi jo deževje izpralo in odplavilo v globočino zemlje, kjer bi ne mogla priti rastlinam v prid. Fosforova kislina, spojena z apnom, ostane še zmirom raztopna v vodi, zlasti v takšni, ki vsebuje ogljikovo kislino. Nasprotno pa je fosforova kislina, ki je spojena z železnim oksidom, v vodi neraztopna. Jasno je zategadelj, da je uspeh gnojenja s superfosfatom odvisen od apna v zemlji in da je ta uspeh tem sigurnejši, čim več apna se nahaja v njej. Železnega oksida je navadno zadosti v vsaki zemlji. Če ni dovolj apna, se spoji fosforova kislina z železnim oksidom in uspeh gnojenja s superfosfatom mora izostati.

Pripomniti je treba tudi, da apno razkisuje kislila tla, ker se spaja s svobodnimi kisljinami, ki so rastlinam škodljive. To velja osobito za mokra in močvirnata tla, kjer raste kislila in za živino neprikladna kрма.

Kako se pripravimo o apnu v zemlji?

Da doženemo, ali vsebuje zemlja zadosti apna ali ne, jo polijemo s solno kislino. Če se peni, šumi ali dela mehurčke, kakor da vre, tedaj se v zemlji nahaja apno. Ako popolnoma nič ne zašumi, tedaj v zemlji ni apna. Če pa samo malo zašumi in dela le male in neznatne mehurčke, tedaj vsebuje zemlja samo neznatne množine apna. Glinasta in peščena zemlja navadno ne vsebuje dovolj apna. Točno se more ugotoviti vsebina apna le potom kemične analize. Dobra in rodovitna zemlja je tista, ki vsebuje najmanj 0.2% apna. Za dobre in obilne žetve je treba, da zemlja vsebuje 0.3% apna. Tam, kjer vidimo pasti se mršavo živino in se okostje mladih živali slabo razvija, primanjkuje šestokrat apna v pašnih in travniških tleh. Ravnotako pogrešamo zadostnih množin apna na njivah, kjer se hlevski gnoj le polagoma razkrajja in se po žetvi še nestrohneli gnoj izorava.

Nek star nemški pregovor pravi:

»Apnenje bogati očeta in obuboža sina.«

Ta pregovor je razumeti tako, da se v zemlji, kjer je veliko apna, gnoj brzo razkrajja ter vsled tega tudi brzo porabi. Apnenje daje potemtakem na brzi način obilne žetve, katere seveda obogate očeta. V zemlji, v kateri pa apno primanjkuje, leži gnoj dalje časa neizkoriščen ali slabo izkoriščen, vsled česar se rastline slabo razvijajo. V apneni zemlji se torej gnoj hitro porabi, toda vsekakor v korist rastlin. Ako se takšna zemlja ne gnoji v izdatni meri in porabljen gnoj ne nadomešča, se hranilne snovi izčrpajo, kar ima posledico slabe žetve in obubožanje sina.

Apno torej pospešuje razkroj gnojil ter vsled tega omogočuje obilne žetve. Zato se pa mora izdatno in pogosto gnojiti, da zemljo ohranimo zmirom enako rodovitno ter si zagotovimo trajno obilne dohodke. Intenzivno gospodarjenje in intenzivno obdelovanje zemlje obstoji v tem, da se s pomočjo apna in pogostega gnojenja doseže trajno obilne žetve. Za takšno intenzivno gospodarjenje pa nima vsak gospodar zadostnih množin hlevskega gnoja, in nabaviti si mora umetnih gnojil iz tovarn. In popoln uspeh pri uporabi umetnih gnojil se doseže samo z dodajanjem apna zemlji. Razumljivo je, da stane nabava apna in umetnih gnojil precejšnje svote denarja, a vendar se večji izdatki z obilnejšimi dohodki v dvojni ali še večkratni meri povrnejo.

Z ozitom na vsebino apna presojamo zemljo po sledečih znakih:

Peščena in puhla zemlja navadno nima dovolj apna v sebi. Kjer rastejo kisle trave, ali kjer najdemo mnogo kiselice, primanjkuje zemlji skoro redno apna. Če detelje, kakor bela in hmeljna detelja, kažejo majhne liste in se ne maknejo od tal, je treba zemlji dodati nekoliko apna.

Nasprotno pa se nahaja v zemlji zadosti apna, ako se poleg divje detelje bohotno razvija lupina, črvec in grahor.

Akno dodajemo zemlji v obliki živega apna, apnenega prahu, čistilnega apna, gipsa in laporja. Odločili se bomo za tisto apneno gnojilo, v katerem nam pride apno najceneje.

Živo apno je najbolj koncentrirano apneno gnojilo, ter se rabi z največjim uspehom v krajih, kjer bi dovažanje drugih manj koncentriranih apnenih gnojil prišlo predrago.

V bližini apnenic je najpametnejše rabiti apneni prašek, ker je ta mnogo cenejši od apna v grudah; v bližini sladkornih tovarn pa ceneno čistilno apno kot odpadek pri čiščenju sladkorja.

Gips, mavec ali sadra se dobi najceneje v Dovjem na Gorenjskem in v Blagaju pri Bosanskem Novu, kjer sestavlja cele hribe.

Lapor kot gnojilo uporabljamo v krajih, kjer se nahajajo v bližini laporne žile in ga je mogoče izkopavati.

Živo apno.

Živo apno vsebuje do 99% kalcijevega oksida. Kdor je primoran, apno dovažati po železnici, se bo odločil v prvi vrsti za to apneno gnojilo. Tudi živo apno je glede svojih lastnosti različno. Tiste vrste, ki ne razpadajo in ostanejo trde kakor kamen, ne veljajo kot gnojilo.

Živo apno se zvozi na polje, kjer se pod vplivom zraka in vlage polagoma samo ugašuje ter razpada v droben prah. Živo apno ima med drugim tudi to lastnost, da čisti in suši vlažen zrak. Pin apneni prah moremo trositi po njivi, kakor druga umetna gnojila.

Na 1 ha zemlje, ki je zelo revna na apnu, navozimo približno 50 q živega apna. V tem slučaju spravimo količino apna v zemlji na 0.2% ter pognojimo vso zemljo do 20 cm globoko.

Za koliko vrsto let zadostuje zgoraj navedeno apnenje, je odvisno od žetev in travnih košenj, s katerimi smo apno zemlji odvzeli, kakor tudi od načina gnojenja z dru-

gami gnojili in intenzivnosti gospodarstva. V intenzivnih gospodarstvih, kjer se dobro gnoji s hlevskim in umetnim gnojem in kjer se prideluje mnogo zelene krme ter žanje po dvakrat na leto, se apnenje ponavlja v krajših presledkih, nego v ekstenzivnih gospodarstvih. V prvih apnimo vsako tretje ali četrto leto, v slednjih pa zadostuje enkratno apnenje za dobo 6 do 8 let.

Na njivi je najbolje potrositi apno po oranju na brazdo in zeto zemljo dobro prebrnati, da se apno lepo razdeli in pomeša z zemljo. Na livadah moramo zemljo po apnenju prebrnati s travniško brano.

Z apnenjem obenem ne smemo gnojiti z gnojnicjo, s hlevskim gnojem, amonsulfatom, superfosfatom in kostno moko. Če pride namreč dušično gnojilo, ki vsebuje dušik v obliki amonijaka, v dotiko z apnom, nam izhlapi v zrak amonjak, ki se ne more spajati z apnom. To opazujemo posebno dobro, ako živo apno polijemo z nerazredčeno gnojnicjo. Ako smo gnojili z dušičnimi gnojili spomladi, gnojimo z apnom v jeseni. Pač pa lahko mešamo apno brez škode z apnenim dušikom, čilskim solitrom, Tomaso-vo žilindro in kaljevimi gnojili. O mešanju različnih gnojil bomo govorili v posebnem spisu.

»Vinarstvo«, prvo slovensko knjigo o celokupnem vinogradništvu kot stroki, ki je za velik del naših kmetovalcev življenske važnosti, je izročil tiskarni sv. Cirila v Mariboru ravnatelj vinarne in sadjarske šole v Mariboru, g. Andrej Zmavc. Knjiga bo bogato opremljena z najboljšimi slikami. Ni dvoma, da bodo tako važno delo pozdravili vsi vinarji z velikim veseljem. Prav uporabna bo tudi za vinarne in druge kmetijske šole, osobito v Sloveniji, v katerih doslej niso imeli pripravnega učbenika za ta predmet.

Oddaja gozdnih sadik. Spomladi leta 1925 se bo oddajalo v območju kr. šumske uprave v Mariboru iz drž. gozdne drevesnice v Ptuj in iz gozdne drevesnice v Slivnici pri Mariboru sledeče gozdne sadike: triletne smreke po 100 din., dveletne bore po 100 din., dveletni mecesen po 150 din., domači kostanj po 500 din., črni oreh po 1000 din., jesen po 200 din., akacija po 112.50 din., kanadska topol po 750 din., vrba po 100 din., Kristov trn po 200 din. za 1000 komadov v drevesnici. Naročila sprejema kr. šumska uprava v Mariboru in okrajni gozdar v Ptuj.

Zatiranje sadnih mrčes po zimi. Najbolj učinkovito in najbolj ugodno zatiranje sadnih mrčes se zamore izvesti v času ko dreve ni muzevno. Tedaj na zatiranje! Predno še nastane ostrejša zima, naj se drevesa izčisti-jo, odstrga prosta skorja, mah in lišaj pri starih drevesih, nakar naj se prične korenita odbelava z dendrinom. Kdor pozna uspeh dendrina (karholineja za sadna drevesa) gotovo ne bo opustil te zimске obdelave. Ta karbolin je na ugonobi samo krdela različnih sadnih uši, temveč tudi mahove in lišaje, nakar se na drevesih naredi lepa gladka skorja, katera drugim mrčesom ne nudi skrivališča. Potrebno je pričeti pri vratu korenin od katerih naj se zemlja odkoplje, to posebno pri drevesih, katera so napadena od rdeče uši (Blutlaus). Dendrin se uporablja v 10 odstot. raztopini. Ognjišča rdeče uši se morajo s čopičem dobro pomazati, vrhovi pa naj se dobro in korenito izbrizgajo. Obdelava naj se izvrši v dnevih ko ne zmruže. Ponavljanje te obdelave spomladi, predno se popli napnejo, je zelo priporočljivo. Podrobnosti in podatke se dobi pri R. Avenarius, Dunaj III-2, Bechardgasse 14 ali pa pri glavni zalogi za našo državo Kemindustrija Maribor, Meljska cesta 12.

Tvrška Klanjšek & Penič naznanja, da zamenjuje bučno seme kuščeno in neluščeno za bučno olje. Natančneje podatke glej v oglasu!

Mariborski tržni dan dne 22. novembra 1924. Ta tržni dan je bil vsled slabega vremena slab preskabljen, edino svinjine je bil oprecej na trgu, kajti slaninariji so pripeljali 48 voz v mesto ter so prodajali meso po 25 do 40 din., slanino po 30 do 35 din. in drob po 18 do 20 din. 1 kg; domači mesarji pa govedino po 23 do 25 din., teletino po 27 do 30 din., svinjino po 30 din. in jagnjetino po 20 din. 1 kg. Tudi murske ribe in ščuke so bile na prodaj, ki so se prodajale po 45 din. 1 kg. Divji zajci so stali 60 do 75 din. komad, domačih zajčkov ni bilo. — Perutnine je bilo tudi samo okoli 300 komadov in sicer kokoši po 20 do 60 din., rače po 50 do 80 din., gosi po 100 in 120 din. in purani po 125 do 140 din. komad. — Krompirja, zelenjave, sadja in drugih živil je bilo pichlo, ker kmetje so pripeljali samo 15 voz na trg. Cene so bile: krompirju 10 do 10.50 din. za mernik (7 1/2 kg), solati 50 para do 1.50 din., glavnatemu zelju 1.50 do 5 din. komad, čebuli 3 do 5 din. venec, kislemu zelju 4 din., kisli repi 2 din., jabolkam 2 do 5 din., hruškam 4 do 12 din., grozdju 12 do 20 din., sirovemu maslu 40 din. za 1 kg, bučnemu olju 32 do 33 din. liter, jajcam 2 do 2.50 din., limonam 1.25 do 1.75 din. komad. — Seno in slama. V sredo, dne 19. novembra, so kmetje pripeljali 12 vozov sena, 4 vozove otave in 2 voza slame, v soboto, dne 22. novembra pa 16 vozov sena in 3 vozove slame ter so prodajali seno po 62.50 do 85 din., otavo po 75 din. in slamo po 62.50 din. 100 kg. Ker je paša prenehala, vozijo kmetje seno bolj po čestu na trg.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignalo se je: 2 konja, 30 volov, 148 krav in 4 teleta ter 1 bik, skupaj 185 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: poldebili voli 1 kg žive teže 13 D, biki za klanje 10 D, plemenske krave 9.75, krave za klobasirje 7.50 do 8.50, molzne krave 8 do 10, hreje krave 8 do 10, mlada živina 8.50 do 12.75, teleta 16.25.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejm dne 21. XI. 1924 se je pripeljalo 239 svjn in 1 koza. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 7 do 9 tednov stari komad 112.50 do 150 din., 3 do 4 mesece 300 do 400 din., 5—7 mesecev 500 do 700 din., 8 do 10 mesecev 750

do 900 din., 1 leto 1125 do 1350 din., 1 kg žive teže 15 do 17.50 din., 1 kg mrtve teže 20 do 23.75 din.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. 1 kg 25 do 27.50 D. II. 22 do 24, meso bikov, krav, telic 20 do 21.50, telečje meso I. 27 do 30, II. 21 do 25, svinjsko meso sveže 25 do 35.

ZITNI TRG.

Zitna trgovina postaja živahnješa, ker se je vrednost dinarja ustalila ter v bodoče ni tako kmalu pričakovati valutnih izpremenb. Inozemstvo je radi tega zopet začelo kupovati naše žito. Za izvoz se kupuje posebno pšenica, katero pa pridelovalci neradi prodajajo, ker pričakujejo povišanje cen. Za koruzo vlada enako zanimanje, kot za pšenico. Dosedaj je prihajala na trg samo umetno v sušnicah posušena koruza, sedaj pa se prodaja tudi že navadna, ker se je vsled lepe jeseni že tako posušila, da je sposobna za vsak prevoz. Izvaž se v veliki množini v Italijo in Avstrijo. Trgovina s pšenično moko, osobito nularico, je oživela vsled bližajočih se božičnih praznikov. Cena moki je radi tega nekoliko poskočila. Pižolu je cena začela polagoma padati, ker se ga v inozemstvo ne izvaž. Tuintam se proda še kak vagon za Italijo. Precej se kupuje oves in to samo bački, katerega se izvaž. Cene v trgovini na veliko so približno sledeče:

Pšenica bačka 370 do 375 din., sremška 370 do 375 din., bosanska 335 do 340 din.

Moka nularica 565 do 580 din.

Oves bački 270 do 275 din., jugoslovanski 260 do 265 din.

Koruza umetno posušena 230 do 235 din., neposušena 170 do 175 din.

Pižol beli 425 do 430 din., pisan 275 do 280 din.

Ječmen 340 do 350 din.

V Sloveniji so dosežene na borzi v Ljubljani za žito sledeče cene: pšenica domača franko Ljubljana 400 din., pšenica bačka par. Ljubljana 440 din., koruza nova franko slavonska postaja gar. 175 din., koruza umetno posušena franko Postojna trans. 275 din., oves bački par. Ljubljana na potu 340 din., laneno seme franko Ljubljana 680 do 735 din., otrobi srednje debeli franko Ljubljana 235 din., ajda domača črna franko Ljubljana 270 din., ajda domača siva franko Ljubljana 250 din. — Stročnice: fižol ribničan orig. franko Ljubljana 440 din., fižol ribničan očiščen b-n franko Postojna trans. 535 din., sižol prepelčar orig. franko Ljubljana 490 din., fižol mandolon orig. franko Ljubljana 390 din., fižol mandolon očiščen b-n franko Postojna trans. 1 vagon 490 do 500 din., zaključek 500 din., fižol rjavi orig. franko Ljubljana 410 d.

Svetovne žitne cene so enake precej našim. Promet precej počiva, ker so konzumenti večinoma za zimo preskrbljeni. Živahnješa trgovina se bo zopet pričela na spomlad, ko bo prišla v poštev žetev v Argentini, ki bo izpadla po sedanjem stanju soditi izredno dobro ter bo v prihodnji sezoni nevaren konkurent evropskim poljedelskim državam.

Hmelj. XXXII. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo. Zatec, CSR, 20. XI. 1924. Na hmeljskem trgu je sredi zadnjega tedna nastala izpremenba. Večje povpraševanje in manjše ponujanje ter večji promet, 100 do 200 stotov dnevno; vse to je povzročilo zboljšanje cen, katere so pridobile 150 do 200 čK. Srednje dobro blago se je plačevalo po 2550 do 2650 čK, prima po 2700 do 2750 čK. V sedajni tedenski polovici se cene niso zvišale, ker je kupčija postala mirnejša, vendar je povpraševanje, če tudi stanovitno, vendar manj nujno; promet je postal manjši. Današnje cene na trgu in na kmetih so 2500 do 2700 čK za 50 kg. Konečno razpoloženje mirno, pa čvrsto, cene stalne in tudi čvrste. Vsa zaloga tukajšnjega hmelja se ceni na 15.000 stotov po 50 kg ali 10% vsega pridelka. — »Saezer Hopfen- und Brauer-Zeitung.«

Hmelj. XXXIII. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo. Zatec, CSR, 21. XI. 1924. V tretjem tednu mesca novembra se je dvignilo povpraševanje in se je začel koma prodajalo dnevno čez 200 bal po 2600 do 2700 čK za 50 kg. Odslej se je kupčija malo ustavila, ker povpraševanje ni več tako nujno, pa tudi ponujanje je je manjše. Hmeljarji zahtevajo zgoraj navedene cene, kateri želji pa kupci ne vstrezajo, ker iščejo za kritje domačega konzuma le cenejši hmelj. Sedaj se dnevno prodaja le 30 do 40 centov po 2600 do 2700 čK, za slabše blago le do 2500 čK. Danes notira prima 2650 do 2700 čK, srednje in srednje dobro blago 2600 do 2650 čK, slabo srednje in slabo blago 2500 do 2600 čK. Za izvanredno lepo blago se plačuje tudi po 2750 čK. Pri mirnem prometu je razpoloženje čvrsto, cene stabilizirane in skozi celi teden neizpremenjene. Vsa tukajšnja zaloga znaša le še 10% vsega pridelka. — Savez hmeljarskih društev.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stare 68.50 D, francoski frank 3.60 D, italijanska lira 2.95 D, čehoslovaška krona 2.08 D in 100 avstrijskih kron 9 para. V Curihu znaša vrednost dinarja 7.50 centimov.

Kdor bo zidal, pozor! Kdor hoče zidati poslopje, katerokoli ter si pri zidanju želi prihraniti 25 odstot. na opeki, pesku, apnu in delu, naj se posluži novega našina zidanja z navadno zidno opeko, katera stanovanja so zdrava, suha, trežna, po leti hladna, po zimi topla, naj piše po obširna, brezplačna pojasnila na naslov: Dragotin Korosec, stavbeno podjetje, Rečica ob Paki. (Za stroške priložiti 2 D.)

Dopisi.

Sv. Jernej pri Ločah. Od 1. do 9. t. m. se je tukaj po 25 letih zopet obhajal sv. misijon. Vodila sta ga čč. gg. Lazarista superior Flis in Čontala od Sv. Jožefa pri Celju. Bog sam je takorekoč pokazal svoje dopadenje nad tem misijonom, ker je dal lepo in toplo vreme in suha pota.

Farani so se zato tudi s hvalevredno verno udeleževali misijonskih pobožnosti ter z zanimanjem poslušali lepe pridige, ki so se prijele celo takih možkih, ki že leta in leta niso več bili pri sv. zakramentih. Spravili so se zopet s svojim Bogom in da nekako popravijo svojo prejšnjo nenamnost, po večkrat med misijonom pristopili k sv. obhajilu. Sv. obhajil se je razdelilo okoli 900, kar je za našo malo župnijo gotovo veliko. Seveda so prišli k sv. misijonu tudi sosedni farani. Sklep sv. misijona v nedeljo popoldne je bil veličasten. Bog daj, da bi v nena za službo božjo in sv. zakramente, kakor se je pokazala sedaj ob misijonu, zlasti med možkami, ostala trajna; ker bo to najlepši sad sv. misijona. — Tukajšnjemu krčmarju g. Zafeljniku se je letos rodil 18. otrok in to iz enega zakona. Ker je še mati zdrava in močna, še ta 18. najbrže tudi ne bo zadnji! — Zdravi pa smo letos: že od 24. avgusta ni bilo v fari mrliča.

Sv. Bolfenk na Kogu. Ker smo se doma sporazumeli, in niso besede bile tako hudo namenjene, preklčem svoje, ne 31. oktobra v »Slov. Gospodarju« na naslov g. Ivana Tomažič, načelnika Kmet. podružnice vpslano odprto pismo, ter ga umaknem. F. P. župnik.

Gornja Radgona. V četrtek, dne 20. t. m., smo spremlili k zadnjemu počitku verno in pobožno mater ter skrbno gospodinjico Marijo Rožman iz Orehovskega vrha. V njej izgubijo reveži veliko dobrotnico, kakor je sploh do brodelnost bila njena značilna lastnost. Zato pa je na njenem gospodarstvu, katero je kljub svoji visoki starosti — doživela je polnih 86 let — vzorno oskrbovala, očitvidno vsikdar počival obilen božji blagoslov. Vsestransko priljubljenost rajne matere Rožmanove je jasno pričal veličasten pogreb, katerega se je udeležilo osem duhovnikov in mnogoštevilna množica žalujočega ljudstva. Ohranimo dobri materi blag spomin, žalostnim otrokom pa naše iskreno sočutje!

Marijagradec pri Laškem. Zadnje čase se nas večkrat spomni tudi »Domovina.« Zadnjič je prinesla dopis, da niso naši občinski odborniki in župan z ljudstvom, ampak so mu povsod nasprotni. Odgovorite rajši, zakaj so volilci podpise na Vaši listi preklicali, ko so zvedeli, kaj so podpisali! Očitajte nam nadalje nespretno občinsko gospodarstvo. Povejte, kje se to kaže! Da pa smo nespretni v primeri z Vami, to pa zato, ker vseh 25 občinskih odbornikov se podpisujemo sami sebe, a vi ste pa spretni, da znate druge brez njihovega privoljenja podpisovati, potem pa rep med noge in pred sodiščem zbežati. Ste pač verni učenci svojega mojstra v ponarejanju podpisov.

MALA OZNANILA.

Učena sprejme medičar in svečar Gert v Mariboru. 1468

Vrtnarskega vajenca sprejme Ivan Jemec, vrtnarstvo, Razlagova ulica 11, Maribor. 1469

Sprejme se viničar do 4 osebe, lahko ima 2 kravi, njive in plačo. Sv. Peter pri Mariboru. Naslov pova upravništvo. 1482

Išče se snažno, pošteno, kmetško dekle, katero je zmorno samostojno opravljati domača dela. Nastop z Novim letom. Plača po dogovoru. Ponudbe na tvrdko J. Mikuš, Smartno ob Paki. 1479

Sprejme se pridno in pošteno služkinjo, vajeno vseh domačih del. Ozira se samo na take z večletnimi spricvali. — Pismene ponudbe z navedbo plače na upravo lista, pod šifro »Pridna in zvesta.« 1477 3-1

Iščem več nabiralec mleka. Zglasiti se je osebno v nedeljo in pondeljek od 8. do 12. ure v Požehovi 330, Lajtersberg, — Aleksandrova cesta — zraven gostilne Neubauer. Pismene ponudbe na poštni predal 58. Maribor. 1493

Učena v starosti 16 do 18 let sprejme takoj na 3 leta Anton Marčič, usnar v Slov. Bistrici. Za hrano in obleko se bode skrbelo. 1451 3

Pridno in pošteno dekle ki zna nekaj kukati, sprejme za pobirna dela in v kuhinjo gospa R. za Hollmaan v grajščini v Rogatcu. 1450 2-1

Ekonom, oženjen, brez otrok, absolvent sadjarske in poljedelske šole, dolgo let že v praksi, hoče svojo službo menjati. Pismene ponudbe v upravništvu pod ekonom št. 1439. 3-1

Malo posestvo se vzame v najem. Naslov upravništvu. 1491 2-1

Da se v najem lepa ekonomija na Murskem polju z 12 orali najboljšega zemljišča pri položajni primerne kavnice. — Naslov v upravništvu. 1472

Posestvo, en oral zemlje: lep sadonosnik, njiva in les, zraven hiše s kuhinjo tudi viničarija, se takoj proda za 11.000 dinarjev. Zglaš naj se pri M. Segula, Mestni vrh 36 pri Ptuj. 1494

Proda se malo, lepo posestvo. Več pove Jakob Potočnik na Pragerskem. 1466 2-1

Posestvo, obsegajoče 5 oralov, med temi 1 in četrt oral vinograda, nad 1 oral lepega hrastovega in bukovega gozda, ostalo sadonosnik in njiva se proda. Hiša s s sobami (s pohištvo), gospodarskim poslopjem (s krmo), klet z 10 polovnjaki vina. Več se izve v trgovini Iv. Brovec, Rogoznica pri Ptuj. 1476 2-1

Posestvo v Nebovi pri Sv. Petru pri Mariboru na prodaj. Posestvo meri približno 14 oralov: vinograda 4 in pol oral lepega gozda, 3 in pol oral, njiv 3 in četrt oral, drugo sadonosniki in pašnik. Kupci se naj zglasijo pri Dan. Sprica, Jaremina 13. 1490 3-1

Lep gozd, okroglo 5 in pol oralov, oddaljen od okrajne ceste samo 20 minut, nadalje zelo dobro vzdržano in dobičkanosno vinogradno posestvo z ali brez inventarja po ceni za prodati. Natančneje se izve pri posestniku Jakob Belina, Macelj-Podlehnik pri Ptuj. 1487

Lesno oglje, lepo suho, garantirano, samo bukovo, po ceni za prodati. Natančneje se se izve pri trgovcu J. Belina, Podlehnik pri Ptuj. 1488

Migljano zvezdice. Božične pesmi. Razpošilja organist Rozman, Ormož, izvod 10 D. 1486

Vodni mlin želi v najem vzeti oženjen mlinar brez družine. Mihael Prosevc, Podvinje 4, pošta Dobova. 1480

Voz v dobrem stanju se proda ali zamenja za kravo ali druge reči. Več pove Luršak na Pragerskem. 1473

Harmonij, dobroohranjen se radi smrti proda po zmerni ceni. Poizve se pri Strajšak Ana, St. Rupert p. St. Jurij ob juž. železnici. 1475

Konjska oprema, verige (ketne) in drugo je po ceni na prodaj pri Ivan Terbos v Bistrici št. 36 pri Rušah. 1471

Slamorenice, mlatilnice vtelje, sadne mlince, čistilnice nove in rabljene, proda radi pomanjkanja prostora pod dnevno ceno J. Pfeifer, Hoče. 1497 2-1